N°. 251. 1834

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws-Blad.

Woensdag 22 *October.*

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT

BREDA. — De Belgische dagbladen leveren ook heden weinig belangrijks. Volgens de *Emancipation* zoude de commissie van bestuur der zoogenaamde vrije universiteit, het hoogleeraars-ambt hebben opgedragen, in de regtsgeleerde faculteit: aan de heeren *Oulif*, thans advokaat te Metz; *de Pape*, advokaat te Gent; *Molitor*, substituut-officier te Arlon; *Verhaegen*, advokaat te Brussel; *de Facqz*, advokaat-generaal bij het hof van cassatie; *de Brouckere*, raad in het hof van appel te Brussel en *Plaisant*, procureur-generaal bij het hof van cassatie; in de faculteit der geneeskunde aan den heer *van Esschen*, thans hoogleeraar aan de geneeskundige school te Brussel.

— De Belgische minister van binnenlandsche zaken heeft dezer agen, zonderling genoeg, aan de kamers van koophandel de vraag voorgesteld, of het geraden zoude zijn, eene Belgische marine op te rigten, om den handel te beschermen.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 18den October.

Het ministerie schijnt uit Madrid geene nadere berigten te hebben ontvangen. Volgens bijzondere berigten die men in de onafhankelijke dagbladen, met name in den *Temps*, aantreft, zoude het Spaansch gouvernement niet zeer gelukkig geslaagd zijn in de onderhandelingen met eenige inlandsche bankiershuizen geopend, om de nieuwe leening van 400 millioenen realen te sluiten. Voorts wil een der correspondenten van den *Constitutionel*, dat binnen kort in de kamer van afgevaardigden een voorstel zoude worden ter tafel gebragt, om de uitgestelde schuld, die volgens het dekreet van 21 Februarij 1831, in conversie der cortes-bons werd uitgegeven, voor rentgevende schuld te verwisselen. Eindelijk wil men dat een buitengewoon courrier heden alhier het berigt heeft overgebragt dat de koningin-regentes eene koninklijke boodschap aan de kamer van afgevaardigden had gerigt, waarbij onderscheidene harer jongste besluiten ten hoogsten werden afgekeurd.

— De *Indicateur de Bordeaux* van den 15den meldt dat men thans, door brieven uit Bilbao van den 10den dezer, ten volle overtuigd is, dat het berigt van de bezetting dier stad door de insurgenten, niet anders dan een verdichtsel was. Daarentegen schijnt er op den 5den in de omstreken van Villafranca een zeer scherp gevecht te zijn geleverd tusschen 4 bataillons karlisten, en de kolonne die door *El Pastor* wordt aangevoerd. Na eenen wanhopigen tegenstand heeft de laatste in Villafranca eene schuilplaats gezocht.

Op den 11den heeft eene talrijke bende insurgenten Fontarabien bezet, waarschijnlijk om aldaar eenigen onderstand van wapenen te ontvangen die hen over zee wordt aangebragt.

— De Engelsche en Oostenrijksche gezanten hebben heden eene conferentie met den minister van buitenlandsche zaken gehad.

— Ter beurze van heden (18 *October*) waren genoteerd: de 5 pCt. 105,85; 3 pCt. 78,15; Nap. renten 95,55; Spaans. perpet. 5 pCt. 45¼; 3 pCt. 28; Leening *Guebhard* 27⅞; Cortes 43⅛.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 21sten October.

Heden heeft Z. M. de Koning de zitting der Staten-Generaal met deze aanspraak geopend:

EDEL MOGENDE HEEREN!

» Het is Mij des te aangenamer, U Edel Mogenden, bij de opening dezer zitting, te kunnen mededeelen, dat onze betrekkingen tot de vreemde Mogendheden geruststellende zijn, en dat Ik van velen, bij voortduring, de blijken ontvange eener opregte vriendschap, — daar Ik nog altijd ben te leur gesteld in de billijke verwachting eener eindelijke regeling der, door den Belgischen opstand, zoo onverdiend geschondene regten en belangen van Nederland.

» De onvoorziene belemmeringen, in den voortgang der onderhandelingen ondervonden, en welker wegruiming, ondanks de reeds aangewende pogingen, niet in mijn vermogen is geweest, hebben Mij bedacht doen zijn op maatregelen, om de, uit dien staat van zaken, voortvloeijende bezwaren voor Mijne beminde onderdanen, zoo veel doenlijk, te verlichten.

» Aan de Schutterijen is, tot dat einde, een uitgestrekt verlof verleend. De lust tot oefening, de krijgstucht, de moed en de volharding, waarin zij, gedurende den diensttijd, met de vaste krijgsmagt en de militie van den Staat, steeds hebben gewedijverd, en de gevoelens, door dezelve, onder het eenstemmig gejuich der ingezetenen, bij den terugkeer tot de haardsteden en gewone bezigheden, aan den dag gelegd, waarborgen de geestdrift, waarmede zij, op de eerste roepstem, zich op nieuw ten strijde zouden aangorden, om dáár henen te snellen, wáár de handhaving van de eer, de veiligheid en de onafhankelijkheid van het Vaderland, derzelver tegenwoordigheid mogt vorderen.

» Intusschen is door die verloven, waarin ook nu de vrijwilligers bij de zeemagt deelen, in de buitengewone uitgaven voor 's Rijks verdediging, eene vermindering te weeg gebragt, welke de hoop wettigt, dat de kosten, voor behoeften van gelijken aard, in het volgende jaar, geene verhooging van lasten noodzakelijk zullen maken.

» Het binnenlandsch beheer blijft, in alle zijne deelen, regelmatig voortgaan; de regering wordt, in haar toezigt over hetzelve, op eene loffelijke wijze, door de gewestelijke en plaatselijke besturen, ondersteund.

» Voor het openbaar onderwijs wordt bestendig die zorg aangewend, welke het gewigt der zaak vordert en welke de omstandigheden gedoogen.

» De zucht voor de beoefening der wetenschappen en schoone kunsten verflaauwt niet.

» Hoezeer de dijken en zeeweeringen, door de stormen en hooge waterstanden, in den voorgaanden winter, veel hebben geleden, mogen Wij Ons echter, in de bewaring voor gevreesde groote dijkbreuken en overstroomingen, dankbaar verheugen.

» De inwendige middelen van bestaan leveren een bemoedigend geheel op. Terwijl handel en scheepvaart zich, bij voortduring, herstellen van de schokken, welke zij, gelijkelijk met die van andere landen, ten gevolge van staatkundige en andere gebeurtenissen, hebben geleden, is het tevens verblijdend, op te merken, dat ook de zoo belangrijke visscherijen zich, in het algemeen, staande houden.

» In andere takken van nationale nijverheid laat zich een gestadige vooruitgang bespeuren; verschillende hanteringen, van oudsher in Nederland gevestigd, herleven en breiden zich uit.

» De lage stand der graanprijzen doet deszelfs invloed, ook op den Vaderlandschen landbouw, gevoelen, en deze deelt in het lot, hetwelke die tak van nationale voorspoed ook elders ondervindt. De voorzieningen, welke geschikt zouden kunnen zijn, om, in overeenstemming met andere belangen, den landman en den grondbezitter eene opbeuring te verschaffen en hunne uitzigten te verbeteren, zijn het onderwerp Mijner opzettelijke overwegingen.

» De inrigtingen, welke Ik in de Oost-Indische bezittingen van den Staat heb doen invoeren, leveren voldoende uitkomsten op.

» Die bezittingen zijn thans in de mogelijkheid gebragt, zich van derzelver geldelijke verpligtingen te kwijten, en er bestaat een redelijk vooruitzigt, dat zij daarmede zullen kunnen blijven voortgaan.

» De vermeerdering van voortbrengselen aldaar, verspreidt haren weldadigen invloed over de scheepvaart en het handelsverkeer met het moederland, alwaar, wederkeerig, de pogingen om, door eigene voortbrengselen, in de behoeften van Neêrlands Indië te voorzien, daardoor aangemoedigd worden.

» De vroegere storing der rust, op een gedeelte van het eiland Sumatra, laat, ten gevolge der genomene maatregelen, geene bezorgheid over.

» In al de verdere Oost-Indische bezittingen heerscht de volmaaktste orde.

» In de West-Indische kolonien wordt dat zelfde voorregt genoten.

» Het strekt Mij tot genoegen, aan U Edel Mogenden de verzekering te kunnen geven, dat de inkomsten des Rijks, over het geheel, aan de verwachtingen beantwoorden.

» Het openbaar crediet, gegrond op de stipte nakoming onzer verbindtenissen en op de erkende Nederlandsche Trouw, vestigt zich meer en meer.

» De begrootingswetten voor het volgende jaar, welke gereed zijn om ter tafel van Uwe Vergadering te worden gebragt, zullen U Edel Mogenden doen zien, dat Ik, niettegenstaande de moeijelijkheden, welke Ons, bij voortduring, omringen, de vervulling van Uwen en Mijnen wensch, om de uitgaven van het Rijk gelijk te maken aan deszelfs inkomsten, nog mag doen gepaard gaan met eenige verligting voor de belastingschuldigen.

» De, in Uwe vorige zitting, onafgedaan geblevene ontwerpen, tot herziening van eenige titels van het Wetboek van Koophandel, zullen in de tegenwoordige wederom worden voorgedragen, met die verbeteringen, welke zijn voortgevloeid uit eene naauwgezette overweging der vroegere beraadslagingen.

» Bovendien zal het grootste gedeelte van het handelsregt, de zeezaken betreffende, aan U Edel Mogenden kunnen worden voorgesteld, en Ik koester zelfs de hoop, dat ook de herziening der wet, betrekkelijk de organisatie van de regterlijke magt en het beleid der Justitie in deze zitting zal kunnen worden tot stand gebragt.

» Ik houde mij verzekerd, Edel Mogende Heeren, dat Uwe Vergadering, het groot belang der voltooijing van de Nationale Wetgeving waarderende, gaarne met Mij zal medewerken, om daaraan, met ijver, de laatste hand te leggen.

» Alzoo, te midden van de onrust, die in andere landen heerscht, onder inroeping van den Goddelijken zegen, met kalmte en eensgezindheid voortgaande in de regeling der inwendige belangen en de vestiging der Nederlandsche instellingen, naar de behoeften en den geest van onzen landaard, zullen Wij ook daardoor toonen, de ware voorgangers te zijn van dat getrouwe volk, hetwelk, gelaten onder onschuldig lijden, en vreemd van de zucht tot nieuwigheden, alleen in standvastigheid, eendragt en gehechtheid aan wet en orde, de echte kenmerken ziet van liefde voor het Vaderland."

Bij de opening waren HH. KK. HH. Prins *van Oranje* en Prins *Frederik* tegenwoordig. Laatstgemelde was te dien einde

gisteren avond uit Berlijn in deze Residentie aangekomen. De toevloed der menigte was overal bijzonder groot, en een aanzienlijk getal vreemdelingen merkte men allerwege op. De vergadering is gepresideerd geworden door den baron *Roell*, die door Z. M. benoemd is tot voorzitter der Eerste Kamer, gedurende de tegenwoordige zitting. Eene eskorte lanciers heeft den trein, waarmede Z. M. zich naar de vergaderzaal der Staten-Generaal heeft begeven, geopend en gesloten. Op den weg werd Hoogstdezelve met de levendigste toejuichingen begroet. Morgen vergadert de Tweede Kamer tot het onderzoek der geloofsbrieven en tot het verkiezen van drie kandidaten voor het voorzitterschap.

— Het hof zal den ligten rouw voor veertien dagen aannemen, wegens het overlijden van Z. D. H. der hertog van Saksen Altenburg.

— Na het openen van den tegenwoordigen cursus aan het Athenaeum illustre te Amsterdam hebben reeds twee professoren het hun aangeboden hoogleeraar-ambt aanvaard, met name, de hooggeleerde heeren *Taco Roorda* en *W. S. Swart*, eerstgenoemde voor het vak van bespiegelende wijsbegeerte, hetwelk zijn hoogg. bij zijne buitengewone bediening van professor in de oostersche talen en oudheden voortaan zal waarnemen en reeds *ad interim* gedurende den vorigen cursus waargenomen had, laatstgenoemde als professor in de Mathesis, Phijsica en Chemie. Beide hebben tot dat einde eene voor hunne verschillende vakken doelmatige redevoering uitgesproken, onder het presidium van den hoogleeraar mr. *D. J. van Lennep*, die voor dezen cursus de tijdelijke voorzitter der orde van Professoren is.

— Van den Helder schrijft men nog het volgende: Den 17 dezer geraakte door den hevigen storm, nabij de Kleine Keeten, binnen de jurisdictie van deze gemeente, op strand het Engelsch brikschip *Tasmania*, gevoerd door kapitein *J. W. Minnell*, met eene lading talk, gekomen van Petersburg en gedestineerd naar Londen. Door den steeds meer en meer toenemenden storm, en de nog verschrikkelijker branding op de kust, verkeerde de equipagie al terstond in den akeligsten toestand en zag elk oogenblik het verbrijzelen van den bodem en een gewissen dood te gemoet, zonder dat men, door het ongemeen hooge water, van het land oogenblikkelijke hulp kon verleenen. De reddingsmiddelen moesten van Huisduinen, omtrent een uur afstands van de plaats der stranding, worden gehaald; intusschen nam een der toeschouwers, met name *Martinus van der Ham*, de gelegenheid, dat er eene lijn van het schip kwam aanspoelen, waar, om geheel alleen, zwemmende eene poging ter redding aan te wenden. Noch de hevige storm, noch het koude en natte weder, noch de ijsselijke branding hielden dezen menschenvriend van zijn opgevat voornemen terug. Na zich aan de lijn te hebben vastgemaakt, stortte hij zich in zee, en had, na groote inspanning en na van tijd tot tijd onder hemelhooge golven te zijn bedolven geworden, het geluk het schip te bereiken. Hier vond hij het lijk van den kapitein, die waarschijnlijk door eene zware stortzee in de kajuit gedood was, en elf schepelingen, die schijnbaar de hoop op redding reeds hadden opgegeven. Hij belastte zich eerst met een hunner en bereikte met dezen, half zwemmende, half op een gegeven sein, getrokken door lieden van den wal, den oever. Niet tevreden met dezen gelukkigen uitslag zijner eerste poging, herhaalde hij die nog tien malen en had het genoegen, op deze wijze, man voor man, de geheele equipagie te redden, nog vóór dat men andere reddingsmiddelen had aangebragt. Deze man heeft volstrekt geen letsel bekomen, schoon hij bij het redden van den laatsten der schipbreukelingen bijna het leven had verloren.

Vrijdag namiddag is te Petten gestrand een kofschip, denkelijk *Groninger Welvaart* genaamd, dat, met eenige tuigagie over boord, aldaar als een wrak is aangekomen en waarop geen mensch gevonden werd.

Den volgenden nacht is onder Bergen, drie kwart uurs van Egmond aan Zee, gestrand de schooner brik *Henriette*, kapitein *J. N. H. Vosleff*, van Caen en gedestineerd naar Tonsberg in Noorwegen. De equipagie, bestaande uit kapitein, stuurman en vijf matroozen, is door tusschenkomst der reddingboot van de Noord- en Zuid-Hollandsche Redding-Maatschappij, onder het plaatselijk bestuur van den heer *P. van Lienen*, en een uitgeworpen touw van het schip, man voor man gered.

Na het terugkeeren der reddingboot was inmiddels aan de andere zijde van het dorp, in den vroegen morgen, gestrand het brikschip *Dahlia Whitby*, kapitein *William Taylor*, van Rio-Janeiro naar Hamburg, geladen met koffij. De equipagie, bestaande uit acht personen en eene vrouw, is almede, onder het bestuur en door het beleid van evengemelden heer, door tusschenkomst dier boot, langs den uitgeworpen tros, gered.

Te Zandvoort is in den ochtend van den 18den dezer gestrand het brikschip *de Goede Wil*, kapitein *Langeland*, geladen met steenkolen en gedestineerd naar Dordrecht. De equipagie, bestaande uit vijf personen, is mede door de reddingboot der Noord- en Zuid-Hollandsche Redding-Maatschappij gered.

— In den namiddag van den 12den dezer, is op eene der Vlissingsche loodsbooten, op de hoogte van Schouwen, een groote vogel waargenomen, welke regt op de boot aankwam. Men zag hem voor een arend aan, en hij vloog zoo digt bij het vaartuig, dat men hem tot tweemalen toe met den riem heeft getroffen. Deze vogel schijnt bij de zeelieden onder den naam van Albatros bekend te zijn, welke zich zeer zeldzaam in deze streken laat zien; hij is van de grootste soort: men berekende het eene eind der vleugelen tot het andere 2 el 50 à 80 duim; zij waren van boven zwart met witte einden en van onderen wit; de nek was wit, de kop zwart, de buik en staart purperkleurig en aan de roode zwempooten waren drie kromme nagels.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 18den October.

HH. MM. de keizer en keizerin van Oostenrijk, zijn den 10den dezer van Brünn te Weenen terug gekeerd.

— De thans regerende hertog van Saksen Altenburg, werd op den 2den dezer door de standen van het hertogdom gehuldigd.

— De koning van Zweden heeft aan den rijksdag een voorstel gedaan, om de bepaling van het Zweedsche Wetboek, volgens welke alle mondelinge of schriftelijke uitlating tegen den koning, de koningin en den troonopvolger met den dood moet gestraft worden, af te schaffen, en deze straf naar gelang der omstandigheden, in eene twee tot tienjarige gevangenis of vestingstraf te veranderen. Men meent dat het geval met den kapitein *Lindeberg*, die, gelijk bekend is, ter dood werd veroordeeld, en thans weigert gratie aan te nemen, tot dit voorstel aanleiding zal hebben gegeven.

— Het groote Marienburger bosch in Lijfland, is schier in deszelfs gansche uitgestrektheid van de Pleskausche grenzen tot aan Mahlup eene prooi der vlammen geworden. Na gedurende vier weken gebrand te hebben, was men er nog niet in geslaagd het vuur te dempen, hoewel al dien tijd verscheiden honderd boeren bluschmiddelen aanwendeden.

ENGELAND.

LONDEN, den 18den October.

Z. M. de Koning heeft eergisteren eenen maaltijd bijgewoond, door zijnen opperstalmeester, den graaf van *Albemarle*, gegeven.

— In den geheimen raad, door Z. M. woensdag namiddag, op het koninklijk paleis van St. James, gehouden, is de bijeenkomst van de beide huizen van het parlement nogmaals van den 23sten dezer tot dingsdag, den 25sten November aanstaande, geprorogeerd. Alvorens des avonds naar het kasteel te Windsor terug te keeren, heeft Z. M. aan de meeste kabinetsleden, benevens aan den baron *van Ompteda*, den Hanoverschen gevolmagtigden minister aan ons hof, een afzonderlijk gehoor gegeven.

— In den avond en nacht van den 16den en 17den October is het gebouw, waarin de beide huizen van het Parlement gewoon waren te vergaderen, zoo wel als de daaraan grenzende woning van den voorzitter van het huis der gemeenten, door eenen fellen brand verteerd. De daaraan grenzende zaal en Abtdy van Westmunster welke laatste de begraafplaatsen van zoo vele beroemde Britten bevat, zijn gelukkiglijk behouden gebleven. Ook heeft men nog den tijd gehad, om de boekerij en de archiven van beide de huizen te redden. Sedert lang was er over de ongeschiktheid van de thans afgebrande gebouwen, die in vroegere eeuwen het paleis der Engelsche Koningen waren, slechts ééne stem; en het is dus vooral wegens de belangrijke geschiedkundige herinneringen, die zich daaraan hechten, dat men den ondergang van de vergaderzalen des Parlements betreurt. De brand, die door een ongeluk ontstaan schijnt te zijn, moet van den Theems een verschrikkelijk, doch verheven schouwspel hebben opgeleverd. De koning heeft dadelijk zijn nieuw gebouwd paleis (*Buckingham-palace*) hetwelk thans nagenoeg in staat is, om door hem en zijn gezin betrokken te worden, voor de aanstaande zittingen van het parlement aangeboden. Sommigen houden het echter voor gepaster, dat het parlement in het vervolg in het paleis van St. James, dat thans nog door den koning bewoond wordt, bijeenkomt. In allen gevalle kunnen de parlements-leden, waarvan sommigen, zoo als bij voorbeeld de heer *Hume*, sedert jaren op het bouwen eener nieuwe vergaderzaal aandringen, door dit ongeluk niet dan winnen.

— *O'Connell* betoont zich zeer verstoord over de onlangs gedane benoemingen bij de regterlijke magt in Ierland, en heeft onder anderen aan den heer *Barrett* geschreven, dat hij in het onzekere is of hij zijne brieven wel meer aan lord *Duncannon* zal rigten, daar de handelwijze van dezen, zoo wel als van het geheele overige ministerie, hem den grootsten afkeer heeft ingeboezemd, en, volgens hem, zelfs den ongeloovigste moet overtuigen, dat er zonder eene eigene wetgeving niets goeds voor zijn vaderland te hopen is.

De iersche ontevredenen beginnen in verscheiden oorden des lands, vooral in de graafschappen Cork, Donegal, Louth en Kilkenny, het hoofd weder dreigend op te steken. Bij verscheiden pachters hebben zij met geweld geld en wapenen gevorderd; gewapende benden van meer dan honderd personen hebben nabij Carn vreedzame reizigers aangevallen en mishandeld, en aan de poorten dier stad zijn waarschuwingen aangeplakt gevonden, door zekeren kapitein *Wright* geteekend, die daarin verklaart, dat de tienden afgeschaft, de landrenten op de helft verminderd en geene geestelijken hoegenaamd ten koste der ingezetenen gevoed moeten worden, of dat de helden van Ennishowen zich regt zullen weten te verschaffen.

— De Turksche minister hield dezer dagen een langdurig mondgesprek met den russischen zaakgelastigde, graaf *Medern*.

— Ter beurze waren heden genoteerd: de 3 pCt. gecons. 91⅝ à ¾; Spanje 53⅝ à ⅞; Portugal 82½ à ¾; Holland 5pCt. 98⅜ à ⅝; 2½ pCt. 52¼ à ½.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.